

Konferensen om Europas framtid

KORTFATTAT REFERAT

Arbetsgruppen för europeisk demokrati,
med Manfred Weber, Europaparlamentet, som ordförande

11 mars 2022 kl. 14.00–16.00

1. Inledande kommentarer från ordföranden

Mötet hölls på distans och sändes via webb-tv ([inspelningen finns här](#)). Ordföranden betonade att Rysslands militära aggression mot Ukraina har skapat en ny situation, där det ukrainska folket kämpar för en europeisk livsstil, inbegripet rätten att välja sin egen president. Han ansåg att detta var ett "Kievögonblick för Europa" som gjorde det ännu viktigare att fundera kring vad EU innebär och att konferensen skulle ge resultat. När det gäller utkastet till icke-officiellt dokument som skickades ut före mötet betonade han att det var fullt möjligt att diskutera struktur, format och innehåll. Huvudsyftet med arbetsgruppens möte var att fokusera på de konkreta förslag som lagts fram. Han förklarade att han under förmiddagen hade diskuterat dokumentet med medborgarföreträdare, vilka redan hade begärt ändringar av formatet, men även redaktionella förändringar, för att bättre återspegla idéerna bakom deras rekommendationer. Han meddelade att han informerats om att Constance Le Grip skulle samordna de nationella parlamentens ståndpunkt i arbetsgruppen, att vice ordförande Šuica skulle göra detsamma för kommissionen, och han påminde rådet om att också utse en person för att samordna rådets ståndpunkt. Ordföranden föreslog därefter att man först skulle diskutera procedurfrågor och därefter innehållet i det icke-officiella dokumentet punkt för punkt.

2. Diskussion

Arbetsgruppens medlemmar diskuterade därefter procedurfrågor. Flera deltagare betonade vikten av att följa en övergripande strategi i arbetsgrupperna vid utarbetandet av utkast till förslag. Medborgarföreträdare påpekade att de skulle vilja ha en version där det tydligare framgår vems förslag det är. Två medlemmar ansåg att metoden framför allt måste vara objektiv och öppen, och att den bör följas horisontellt, samtidigt som man sätter medborgarnas synpunkter i centrum, och uppmanade ordföranden att ompröva sitt icke-officiella dokument. Andra medlemmar välkomnade generellt utkastet till icke-officiellt dokument och hävdade att det var viktigt att sätta igång med utarbetandet. Många medlemmar betonade att alla i gruppen bör kunna uttrycka sina idéer och arbeta med förslag på lika villkor inom arbetsgruppen. En fråga ställdes om hur plattformens bidrag skulle integreras så att medborgares synpunkter kommer med. En medlem ansåg att vissa av förslagen skulle vara svåra att enas om genom konsensus eller ratificera på nationell nivå i hela EU. Många medlemmar uttryckte oro över att hela konferensprocessen inte var tillräckligt tydlig.

Några medlemmar bad också om förtydliganden om utnämningen av och rollen för samordnaren för de nationella parlamenten samt hur arbetsgruppen skulle fastställa sin ståndpunkt. Ordföranden förklarade att Cosac lade fram de nationella parlamentens förslag. Han påminde om att det ankom på varje organ att utse en talesperson som skulle samordna organets ståndpunkt i arbetsgruppen. Han påminde också om att ett samförstånd mellan de fyra organen fortfarande var grundregeln och

Konferensen om Europas framtid

att ingen omröstning skulle äga rum i arbetsgruppen, i enlighet med konferensens arbetsordning. Han försäkrade medborgarföreträdarna om att alla deras rekommendationer nämndes i utkastet, men att de kunde framhållas bättre och göras ännu tydligare. Vissa ansåg att arbetsgruppens resultat också bör återspegla meningsskiljaktigheter.

Därefter diskuterades det första kapitlet i utkastet till icke-officiellt dokument, som handlade om att öka medborgarnas deltagande i och ungdomars engagemang för den europeiska demokratin och rättsstatsprincipen.

Medlemmarna framförde följande huvudsakliga kommentarer till de frågor som behandlades:

- Några medlemmar var skeptiska till EU-omfattande folkomröstningar och ansåg att detta var en känslig fråga, och undrade vilka frågor som var föremål för sådana folkomröstningar. Medborgarföreträdarna klargjorde att sådana folkomröstningar i undantagsfall skulle användas för frågor av särskild betydelse.
- När det gäller medborgarförsamlingar lade medlemmarna fram olika förslag om hur ofta de skulle kunna äga rum (t.ex. på årsbasis och/eller efter halva tiden mellan valen till Europaparlamentet, strukturerad i linje med EU:s politiska och institutionella agenda). En medlem undrade vad som menas med "ett begränsat mandat" för dessa församlingar och en annan föreslog att man skulle nämna "tematiska" paneler och se till att deltagare från alla sociala bakgrunder involveras. Medborgarföreträdarna påpekade att de hade föreslagit en period på mellan 12 och 18 månader och att huvudsyftet var att säkerställa en rotation mellan medborgarna i dessa församlingar. Det var också viktigt att om EU-institutionerna följde upp medborgarnas rekommendationer skulle de vederbörligen motivera detta.
- När det gäller rekommendationen att skapa en multifunktionell digital plattform påpekade medborgarföreträdarna att en viktig idé bakom rekommendationen var att skapa en infrastruktur för omröstning online, vilket skulle behöva återspeglas.
- Medborgarföreträdarna bad också om att motiveringen till deras rekommendationer om användningen av artificiell intelligens och översättningsteknik bättre skulle återspeglas liksom interaktion online och offline mellan EU-institutionerna och medborgarna, inbegripet idén om att inkludera människor med alla utbildningsnivåer i interaktionen.
- När det gäller program om EU i skolan förklarade medborgarföreträdarna att målet var att undervisa barn om demokratiska processer innan de blev unga väljare. De betonade också att fokus inte bör ligga på ytterligare timmar, utan snarare på innehållet, dvs. att lära sig om aktivt medborgarskap, etik och demokratiska värden. Under debatten fick idén stöd, medan vissa talare varnade för risken för en standardisering av skolornas läroplaner. Att utarbeta en gemensam läroplan för frivilligt antagande av medlemsstaterna nämndes som en möjlighet. Vikten av icke-formellt lärande och Erasmus+-programmet togs också upp.
- När det gäller "ungdomskontrollen" av lagstiftningen efterlyste vissa medlemmar större klarhet. En konsekvensbedömning av ny lagstiftning och en samrådsmekanism med ungdomar nämndes i debatten.
- När det gäller rättsstatsprincipen påpekade ordföranden att arbetsgruppen för värden och rättigheter, rättsstatsprincipen och säkerhet hade en ledande roll. Talarna stödde generellt idén om att utvidga tillämpningen av villkorlighetsmekanismen till att omfatta alla överträdelser av rättsstatsprincipen. Dessutom nämndes idéerna om att utvidga tillämpningsområdet för rapporter om rättsstatsprincipen till att omfatta föreningsfrihet och

Konferensen om Europas framtid

skydd av det medborgerliga utrymmet, och att se över förfarandet enligt artikel 7. En medlem tog upp frågan om medlemsstaternas konstitutionella identitet.

Mer allmänt föreslog några medlemmar att man skulle omorganisera ordningen för de ämnen som behandlas i det icke-officiella dokumentet eller närmare utveckla den representativa demokratins och deltagandedemokratins respektive roller i EU. Andra begärde att texten skulle omfatta den viktiga roll som det organiserade civila samhället och arbetsmarknadens parter spelar, som skulle kunna utvecklas. En medlem föreslog att man hänvisar till befintliga mekanismer för medborgarsamråd, såsom europeiska medborgarinitiativ och offentliga utfrågningar, som också skulle kunna förbättras.

Utöver detta uttryckte vissa medlemmar sitt stöd för eller motstånd mot idéer som nämns i andra delar av det icke-officiella dokumentet. De viktiga frågorna om hatpropaganda och bekämpning av desinformation togs också upp i samband med kriget i Ukraina.

Kommissionens vice ordförande Šuica betonade i sin roll som medordförande vikten av konferensen mot bakgrund av det krig som inleddes av den ryska regeringen och av att diskutera alla rekommendationer från medborgarna i arbetsgruppen. Hon påminde också om vikten av att respektera konferensens arbetsordning. Hon betonade dessutom att hon ansåg att medborgarna måste kunna samtycka till och validera plenarförsamlingens förslag.

3. Avslutande kommentarer från ordföranden

I sina avslutande kommentarer betonade ordföranden att hans mål hade varit att fokusera mötet på medborgarnas synpunkter, med tanke på den centrala roll som medborgarnas deltagande spelar vid konferensen. Han förklarade att de övriga delarna i det icke-officiella dokumentet skulle tas upp vid de kommande arbetsgruppsmötena. Han uppmanade medlemmarna gå igenom det icke-officiella dokumentet mer ingående och skicka in skriftliga bidrag. Dessa bidrag skulle sedan diskuteras vid nästa arbetsgruppsmöte. Han påpekade också att arbetsgruppen vid sitt nästa möte skulle gå in mer i detalj i arbetet med en gemensam text. Inga invändningar gjordes och medlemmarna enades därför om detta förfarande. Han uppmanade också det gemensamma sekretariatet att skapa en gemensam webbaserad mapp så att alla medlemmar i arbetsgruppen har tillgång till allas bidrag till det icke-officiella dokumentet.

Konferensen om **Europas framtid**

BILAGA I Dagordning för mötet den 11 mars 2022

DAGORDNING FÖR DET FEMTE MÖTET I ARBETSGRUPPEN FÖR EUROPEISK DEMOKRATI

Fredagen den 11 mars 2022 kl. 9.00–11.00
(Lokal WEISS S.2.1 och på distans)

1. Ordföranden – mötesinledning
2. Presentation av det första utkastet till icke-officiellt dokument från arbetsgruppen för europeisk demokrati
3. Reaktion från företrädarna för de europeiska och nationella medborgarpanelerna i arbetsgruppen om det första utkastet till icke-officiellt dokument
4. Öppen diskussion bland arbetsgruppens medlemmar
5. Övriga frågor
6. Ordföranden – mötesavslutning

Konferensen om Europas framtid

BILAGA II. Förteckning över medlemmarna i arbetsgruppen för europeisk demokrati

Ordförande: Manfred WEBER (Europaparlamentet)

Titel	Förnamn	Efternamn	Organ
Ms	Chiara	ALICANDRO	Europeiska medborgarpaneler
Mr	Borislav	ANTONOV	De nationella parlamenten
Mr	Michalakis	ASIMAKIS	Europeiska medborgarpaneler
Mr	Zoltán	BALCZÓ	De nationella parlamenten
Ms	Olga	BAUM	Europeiska medborgarpaneler
Mr	Matouš	BĚLOHLÁVEK	Europeiska medborgarpaneler
Mr	Brando	BENIFEI	Europaparlamentet
Ms	Mara	BIZZOTTO	Europaparlamentet
Mr	Damian	BOESELAGER	Europaparlamentet
Mr	Ioannis	BOURNOUS	De nationella parlamenten
Mr	Nicolai	BOYSEN	Nationella medborgarpaneler/evenemang
Ms	Martina	BRAMBILLA	Europeiska medborgarpaneler
Mr	Gari	CAPPELLI	De nationella parlamenten
Mr	Janez	CIGLER KRALJ	Rådet
Mr	Vasco	CORDEIRO	Regionkommittén
Ms	Annemieke	DE CLERCK	Europeiska medborgarpaneler
Mr	Bruno	DIAS	De nationella parlamenten
Ms	Aleksandra	DULKIEWICZ	Lokal/regional företrädare
Mr	Pascal	DURAND	Europaparlamentet
Ms	Anna	ECHTERHOFF	Det civila samhället
Mr	Sandro	GOZI	Europaparlamentet
Ms	Eva Kjer	HANSEN	De nationella parlamenten
Mr	Pablo	HISPÁN	De nationella parlamenten
Ms	Pat	KELLY	Rådet
Ms	Antonia	KIEPER	Europeiska medborgarpaneler
Mr	Wepke	KINGMA	Rådet
Mr	Tomáš	KOZÁK	Rådet
Mr	Zdzisław	KRASNOŁĘBSKI	Europaparlamentet
Mr	Reinhold	LOPATKA	De nationella parlamenten
Ms	Esther	LYNCH	Arbetsmarknadens parter
Mr	Evangelos	MEIMARAKIS	Europaparlamentet
Mr	Aleksandar	MILISOV	Europeiska medborgarpaneler
Ms	Radvilė	MORKUNAITĖ- MIKULĖNIENĖ	De nationella parlamenten
Mr	Arnaud	NGATCHA	Lokal/regional företrädare
Ms	Dorien	NIJS	Nationella medborgarpaneler/evenemang
Mr	Jorge Luis	PAZOS LOPEZ	Europeiska medborgarpaneler
Mr	Anti	POOLAMETS	De nationella parlamenten
Mr	Arnoldas	PRANCKEVIČIUS	Rådet
Mr	Paulo	RANGEL	Europaparlamentet

Konferensen om Europas framtid

Ms	Ariane	RODERT	Europeiska ekonomiska och sociala kommittén
Mr	Hans	ROTHENBERG	De nationella parlamenten
Mr	Domènec Miquel	RUIZ DEVESA	Europaparlamentet
Mr	Axel	SCHÄFER	De nationella parlamenten
Mr	Kaspar	SCHULTZ	Nationella medborgarpaneler/evenemang
Mr	Pedro	SILVA PEREIRA	Europaparlamentet
Mr	Sven	SIMON	Europaparlamentet
Ms	Lucie	STUDNICNA	Europeiska ekonomiska och sociala kommittén
Ms	Dubravka	SUICA	Kommissionen
Ms	Wiktorja	TYSZKA ULEZALKA	Europeiska medborgarpaneler
Mr	Apostolos	TZITZIKOSTAS	Regionkommittén
Mr	Bastiaan	VAN APELDOORN	De nationella parlamenten
Mr	Andris	VĪTOLS	Rådet